

Obyvatelstvo

Česká republika prošla od svého vzniku v roce 1993 několika podstatnými demografickými změnami.

K významným proměnám došlo v důsledku stárnutí obyvatelstva ve věkové struktuře. Zvýšilo se zastoupení seniorů, zatímco podíl osob v produktivním věku od roku 2007 klesá. Počet obyvatel překročil v roce 2020 hranici 10,7 milionu a byl tak nejvyšší od konce 2. světové války. Celkový roční přírůstek za rok 2020 byl však v důsledku nižšího přírůstu stěhováním a nárůstu počtu zemřelých nižší než v předchozích letech. Česko je dlouhodobě migračně ziskovou zemí, s výjimkou roku 2013 se počet obyvatel zvyšuje nepřetržitě od roku 2003.

Citelné změny zaznamenala porodnost. Po propadu úhrnné plodnosti na hodnotu 1,13 v roce 1999, jednu z nejnižších hodnot na světě, došlo k nárůstu na 1,71 dítěte na ženu v roce 2020, což byla po Francii nejvyšší hodnota ze všech zemí EU. Snížila se sňatečnost, téměř každé druhé manželství se rozvádí. Příznivé změny zaznamenala úmrtnost, od roku 1993 se zvýšila naděje dožití mužů o 6 a žen o 4,9 roku.

► bit.ly/vdb-obyvatelstvo

POHYB OBYVATEL

Na nárůstu počtu obyvatel se dlouhodobě podílí stěhování. Zatímco mezi roky 1993 a 2020 získalo Česko touto cestou 613 tisíc obyvatel, v souhrnu za stejné období naopak převýšil počet zemřelých osob živě narozené děti o více než 156 tisíc.

Přirozený a migrační pohyb obyvatel (osoby)

Živě narození

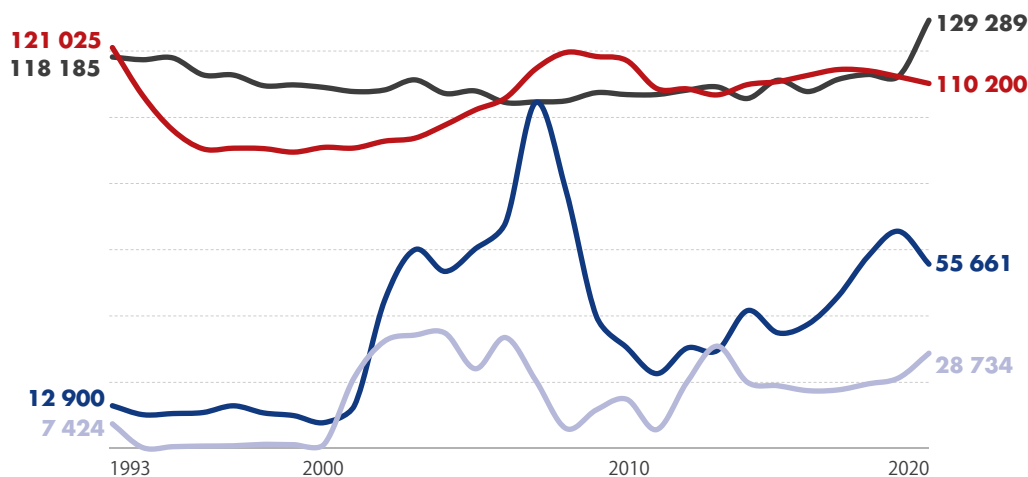
Zemřelí

Přistěhovalí

Vystěhovalí

V porovnání s počátkem roku 2003, kdy se začal počet obyvatel ČR s výjimkou roku 2013 nepřetržitě zvyšovat, byl na konci roku 2020 počet obyvatel o více než

490 tisíc vyšší.

PŘÍRŮSTEK
OBYVATEL
2020

Přirozený
přrůstek
-19 089

Saldo
stěhování
26 927

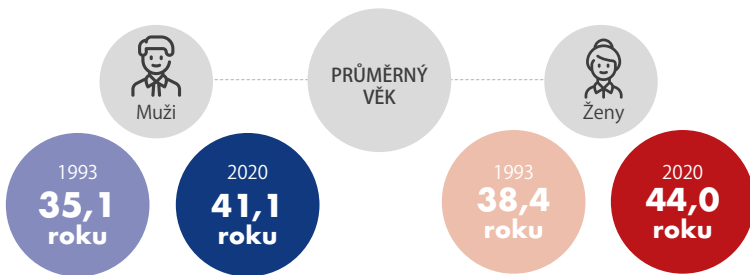
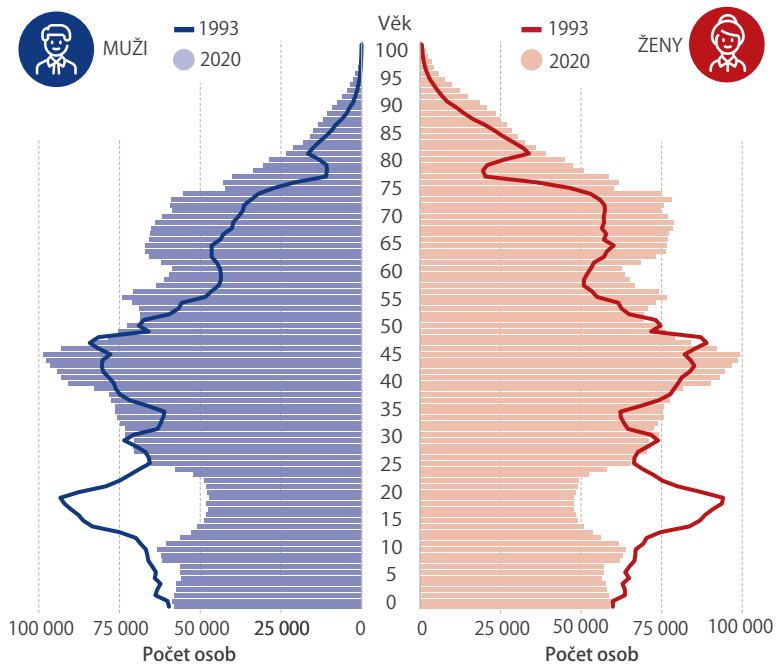
Celkový
přrůstek
7 838

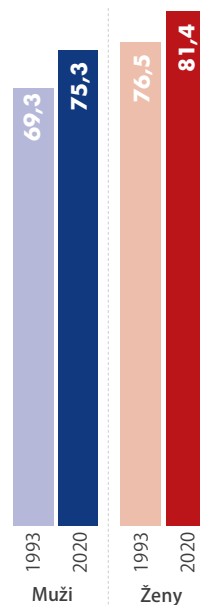
PRŮMĚRNÝ VĚK A NADĚJE DOŽITÍ

Obyvatelstvo Česka stárne, výrazněji se od roku 1993 zvýšil průměrný věk mužů (o 6,1 roku) než u žen (o 5,5 roku). Příznivě se naopak vyvíjela úmrtnost; naděje dožití při narození se do roku 2020 v porovnání se ženami (o 4,9 roku) zvýšila výrazněji u mužů (o 6 let).

Počet obyvatel podle jednotek věku a pohlaví (k 31. 12.)

Naděje dožití při narození (roky)

Hodnota indexu stáří dlouhodobě roste. V roce 1993 dosahovala necelých

67 %,

v roce 2020 to bylo již téměř

126 %,

tzn. na 100 dětí do 14 let připadá 126 osob starších 65 let.

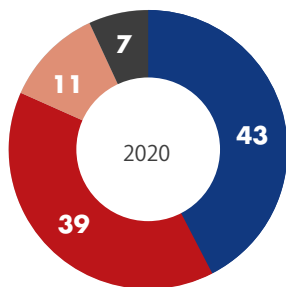
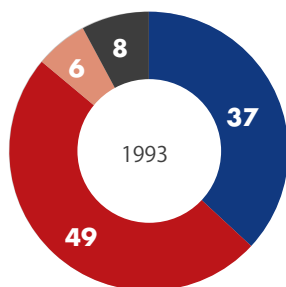
SŇATKY A ROZVODY

Zatímco v roce 1993 se v průměru rozvádělo 36 % manželství, v roce 2010 jich byla polovina. Pokles sňatečnosti a zvýšení rozvodovosti se odrazily v nárůstu podílu rozvedených osob mezi obyvateli o téměř 90 %, naopak ženatých a vdaných ubylo o 21 %.

Průměrná délka trvání rozvádějícího se manželství se od roku 1993 zvýšila z **10,3 roku** na **13,7 roku** v roce 2020.

Obyvatelstvo ČR podle rodinného stavu (%)

Svobodní/é

Ženatí/vdané

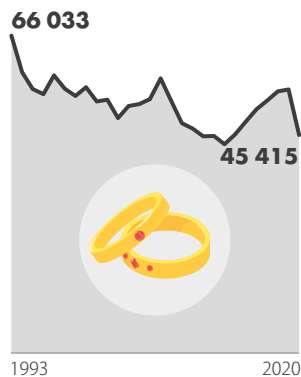

Rozvedení/é

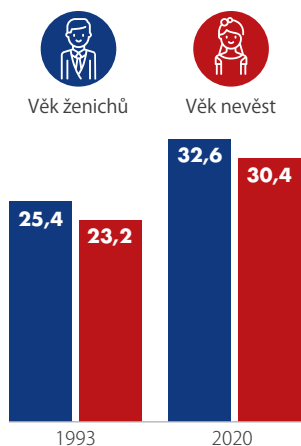

Ovdovělí/é

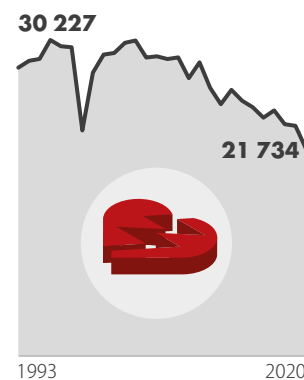
Sňatky

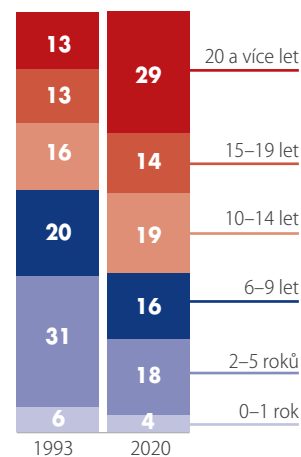
Průměrný věk svobodných sňoubenců (roky)

Rozvody

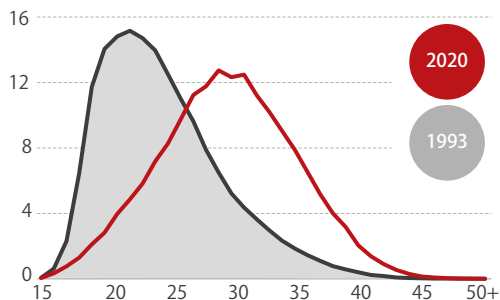
Rozvody podle délky trvání manželství (%)

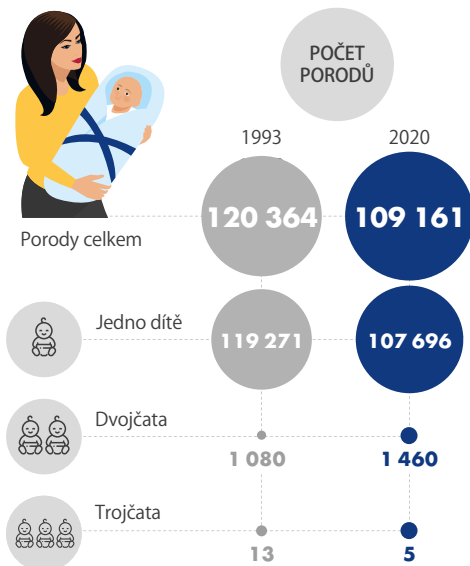
PORODNOST

V roce 1999 přišlo na svět 89,5 tisíce dětí, nejméně od roku 1785. Úhrnnou plodností 1,13 se tehdy Česko zařadilo k zemím s nejnižší porodností na světě. V roce 2020 dosáhla úhrnná plodnost 1,71 dítěte na ženu, což byla po Francii druhá nejvyšší hodnota mezi zeměmi EU.

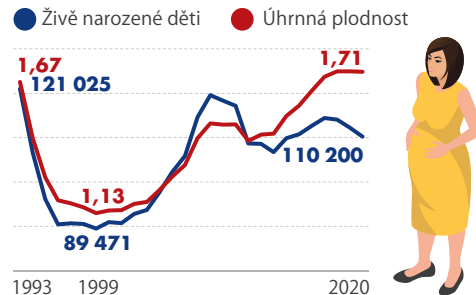
Míry plodnosti podle věku

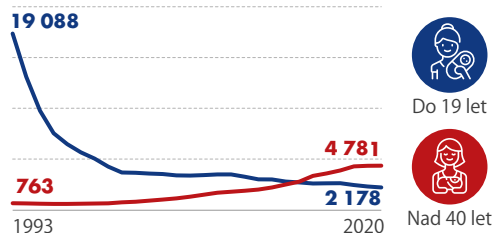
Počet porodů

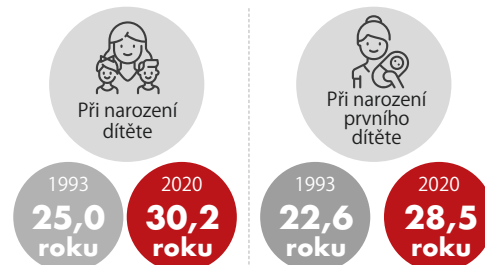
Živě narození

Živě narození podle věku matek při porodu

Průměrný věk matky

V roce 1993 dosahoval podíl dětí narozených mimo manželství necelých

13 %,

v roce 2020 činil více než

48 %,

tedy každé druhé živě narozené dítě se narodilo neprovdaným matkám.

V roce 2020 počet zemřelých významně převýšil počet narozených dětí o

19 089 osob.

Ještě v roce 2008 bylo živě narozených o

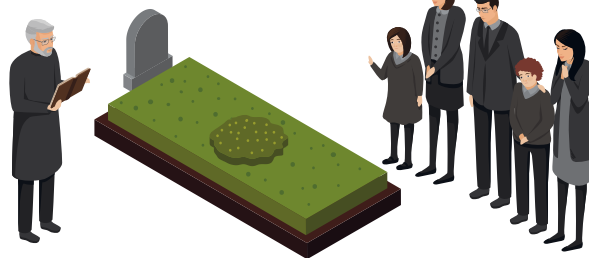
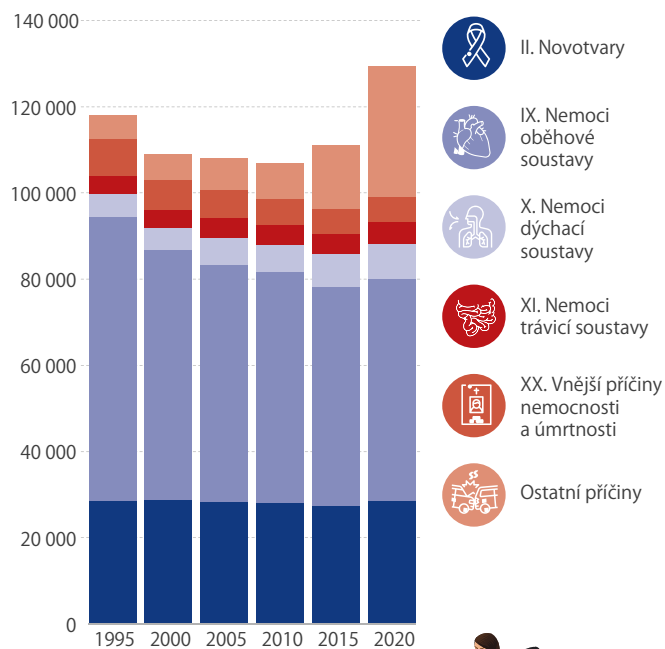
14 622

více než zemřelých.

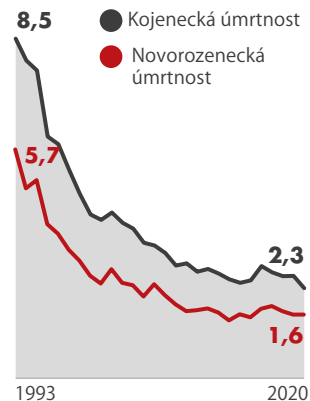
ÚMRTNOST

V roce 2020 zemřelo 129,3 tisíce osob, nejvíce od roku 1987. Oproti roku 2019 zemřelo o 15 % osob více. U 8,2 % zemřelých v roce 2020 byl hlavní příčinou smrti covid-19. Nízkých hodnot i z celosvětového pohledu dosahovala kojenecká úmrtnost.

Zemřelí podle tříd příčin smrti (10. revize mezinárodní klasifikace)

Kojenecká úmrtnost (%)

Potravy a umělá přerušení těhotenství (tis.)

